

יידישע

פעסטער צייטונג

דיוועס בלאטס ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דרום צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פארכויפן ערלייך...

Nr. 108. דרייצעהנטער יארהונג. פּעסט, פרייטאג כב אלול ה'תרמ"א. Pest, den 16. September 1881.

דיא ווערן דיא רומעניען.

טראגטן דער גראסן מידע, וועלכע בערייט פאסט אלע איראקאישע מעכטע זיך צענאמטען...

דעפאטאצאצא אים דער מאלדווי, דא פיהרטע בייס מי- ניסטער דעם אויגען, דערקען ראוענטע, בעשער- דע דאריבער, דאס צאהלרליכע ווערן, דערען עלטערן...

צוויי גינדען: ערסטענס בעזשענען יא דיא ווערן- נעמינדען אין רומעניען איבערהויפט קיינע שטאט- ליכע אנעקענינגען.

שיידונג דאריבער, אב עמאנד הימאטס-בערעכ- טונג אום אום אום נישט פאר איינע פאר איינע פאר פערשאפט נישט אבער פאר איינע קולטוסענינדען. איינע נעמישטע קאמסיסאן, דיא אדך ערענינגען ווערען מאכטע איינע פאליטישען באראקטער הא- בען, דער אבער איינע קולטוס-נעמינדע נענעלדך אבערמא-

דיא דעפאטאצאצא ווארדע וואהל פריינדליך ענטלאסען, דאך קאננטע נאך נישט דער ווען פערשטעטלעך ווערען, דער ע איינע גערעכ- טען לאונג דער הימאטס-בערעכטונגס-פראגע דער איינעלענען ווערן אין רומעניען פיהרען קאננטע!

זייט איינען מאנאטען העררשט איינע שטארקע בעזשענען אונטער דען ווען רומעניענס, נאמענטליך אבער אונטער דער יודישען בעפאלקע- הונג אין דער מאלדווי, עס האנדעלט זיך היעביא אום נישטס פערעניגעס, אלס אום אום הימאט- דערען דער ערשטע-פערשטע ווערן נאך פאלקס- טונג, מערקווערדיג היעביא אום, דאס דיא נאנצע בעזשענען פאן איינעם נעמישען ווערן, איינעם מיט- סאנער- פערעניגעס אומעסן אליע זור באס אין איינעמא, דיעוער האט אין איינענס בלאטס נעגירנדע, אום דיא ווערן צור אויסוואנדערונג נאך דעם הייליגען לאנדע צו פערנאמאסען, דיא ארסקען לייטע פערשפרעכען זיך פאן דיעועס פלאנע נאך- דענע בערען, דא דיעוער מיססאנער בעהויפטעט מיט הייבען ענלענדערען אין פערבינדונג צו שטע- הען, וועלכע נישט בלאס דיא אויסוואנדערונג זאג- דערן אונד דיא אנווענדונג דער ווערן אום הייל- יגען לאנדע וורד נעמאלטעט סיסטען צו אונטער- שטיצען בערייט זינד!

פערשידענע ניוואהייטען.

דיא יודישע דע פוטאצאצא אין בייס קא- נעניען ווערד נאכטערליך נאך פאלגענדעס בע- טעט: דיא דעפאטאצא בעשטאנד אום 30 מיט- גליעדער, דער אבער אבסונדער מא דאנעפלד שפראך דיא בייס אנבליקע איינעם נעקראטען הייט- טעס פארענעדיגענע, ברכה, ווארדע וועסטעלי- כע מיטגליעדער מיט. דער אויסשטיממען, דיא ווארדע מיט וועלכען דער מאנארך ווערן שיינן דער יודישען נעמינדע צו מיסקאלין צווערשטע שפראך ווערן איינעמטע מיט בעזשענען נא כ- דער דרוקע אום, טאנס דארויף ערשיינן אדך בייס מיטטער-פערעניגעסן טאס, דער אין בע- נויטונג ווערן טאנענען אין מיסקאלין זיך בע- פאנד, בעפעאללס איינע דעפאטאצא דער יודישען נעמינדע מיט העררן פרויעס ראטט אן דער נעמישע, הערר דר רייז היעלט דיא אנשפרא- כע אונד זאמט אונטער אנדערע: דעקסעללענין, עס אום דיעס דאס ערסטמאל, דאס אדך אנווערע שטאט מיט איינעם בעזשענען, ווער בעזש- צען פריידיג דיעוע נעלענענדיג, אום אייערע עקס- צעללענין צו בעזשען אונד אנווערע נעמינדע וויא איד אנווערע ליעהר, אונד וואהלשטעניקייטס- אויסווארטען דעם שטעטע דער הארען עניגערייז צו עמפלעהלען, דער מיטטער-פערעניגעס ערווי- דעייטע: פריידיג נעהטע אדך דיא בעזשענען דער מיסקאלינער יודישען נעמינדע עננענען, אונ- נאך האט זיך צו דיעוע ציט דורך דאס פרייער- ליכע ביזאנטינעלעכען אללער קאנפעסאנען אויסנעמישע, עס ווערד דאס שטרעבען דער דע- נעיונג אדך קענפט דארויף נעריכטע זיין, דאס דיעועס פרייערליכע ביזאנטינעלעכען מינע שטא- רונג ערלייער: דער פאן טאס ליעס זיך זאג- דאן דיא איינעלענין מיטגליעדער דער דעפאטא- צאצא פארשטעללען אונד רייכטע דיעועס איינעלענין ווער האנד, ער עקווינדעט זיך זארא בייס פרע- זעס העררן ראטט איבער דיא אנצאהל דער נע- מינדעסמיטגליעדער אונד אב אין מיסקאלין נור א יודישע נעמינדע קעמסטרע, הערר ראטט ערווייערעט, דאס אין קליינע קעמסטרע (פראק- ציאן) אים דער ארטוואקסען מוטטער-נעמינדע אויסנעמישע אונד זיך אלס זאנענאנטע ספרדים- נעמינדע קאנטיטואריש האט, דיא דעפאטאצא ווארדע ווערן איינעלענין ענלענענען, באלד דארויף פוהר דער מיטטער-פערעניגע פאך דעם מעסעל פאך, אום דיעועס הערליכע צוויידיע צו בעזשענען, דער מיטטער וואר פאן דער הער- ליכע איינען אויסשטאמט אונד דעם קנעס- פאללען בויא דיעועס נאמטעסוויזעס איבערראשט אונד אייערעט זיך דעם פרויעס אונד דעם ראב- נינער נענענאבער ווער אנטקענענענע איבער דיא אפערעניקייט דער מיטטער-נעמינדע, דיא איינע זאלן, הערליכע טאנאנע אפערעניקייט ליעס, הערר פאן טאס בעזשענען אדך דיא יודישע פער-

בענין-שילע, דא אים סינאגאגא-האָפּע זיך בענין-
דעם, אונד הערר קאַלאַמאָן פֿ' טאָפּ שפּראַך זיין
בעדערען דאָריבער אים, דא קנאכען-שילע ניכט
מער בעזוכען צו קאנפּען, דא ער שאָן אין איינער
שטיגער פֿאַן משקאַלן אַפּמאַרדען מיטען - אל-
לענפֿאַלס האָט דאָ דויעס געמיניט צו משקאַלן
אנגעסמלך דער אַנוועזנהייט זינער מאַיעטעט-
אונד דעם מיטעטע-פּרעזידענטען אידער איפּאָ-
טונג אין דער סאַקפֿאַרלעך וויעז דורכגעפֿיהרט.
(צום פּערטען פֿאַר מ א ל ע ל ע-
ב ע נ ד ג.) שאָן דריימאַל מעלדעטען דא אטע-
ריקאניטען דעפּעשען דען געפֿאַלסען טאַר דעם
אַנטשטאַסענען פּרעזידענטען נאַרפֿעלד, אינע
אַמפּליבע דעפּעשע פֿאַם 13. טען דויעס לויטעט
זינדן וויא אַלמט: פּרעזידענט נאַרפֿעלד פֿער-
ליעס היטען וויא זינער געפֿאַרענעטן הויך דאָ
פּערבעכערעישע האנד אינעם הילפֿאַזען מעשען
דאָ עייסעסמאַל דאַם קראַנקעלאַגער, ער בראַכ-
ט אַינע פֿאַלע אַלבע שטיגער און אינעם
לעגענטהלע צו אַהנע אַינע בעזאַנדערע נייט-
דונג אָדער שוועכע צו עמפֿאַנדען, דאַם לענגע-ליי-
דען, אַז צו דען נאַסטען בעזאַרגניסען פֿעראַנ-
לאסען גענעבען, אונט אַינע טויערען בערפֿאַלען.
דאָ קענען דורפֿפען דאָ לוונע בלאָם געשטרייבט
האַבען, אָהנע דויעלעכע פּערלעכעטע צו האַבען,
דא דורפֿטען זיך דאַם שפּריכאַרט פּעשענען:
געזעכטעטן טאַן אַינער יעמאַרדען פּעשענען, דאַם
ער געשטריבען, זאָ ווירד ער געוויס נאָך לאַנגע
לעבען!

וויא יודענס פּרעזידענט פֿאַר ליב ען ער-
ל אָס ע דער פּרעזידענט פֿאַר רעזענ-
ד און אים בערלען ווירד בערעכטעט: בעקאַנגע-
ליך האָט דאָ פּייסישע רעזענען און לעסטע-
דער צייט אינע שטאַרענע ערלאָסטע פֿעראַ-
געטליכע צור הילפֿאַרטיגן ווייטערער
שפּייסיגען גענען דאָ ווען, עס אַיזט יעדאָך
האַכעס אינעקעססאַנט צו איסען, אַיזט וועלכע
ווייזט עס דען נעקאַמטע, דאַם און פּייסישע רע-
זענען פּאַרטעיקע פֿיר דאָ ווען זאָ פּאַרפֿירלעך
בעזאַרגט אַיזט, דאַם געהיימניס לענגע און פֿאַל-
גענעם: דער קאַמפֿאַרען אַיזט בעקאַנטלעך דער
שווערערזאָלן דער ענגלישען לאַנגען וויסנאָריאַ
דעוועלבע אַלס זיך וויא אינער צייט און לאַ-
דאָן אַיזט צום בעזוכע זינער שווערערמאָנע, נון
רופֿטען ער און זינען ווען, דען נייזען אַיזער
וויילעלס, און שרייבען, און וועלכע עס אַנטער-
אַנערען הייסט: אַיזט מיט עס מיט בעדויערן אַיזט-
שפּיעקען, דאַם דאָ אַמפּליבע, וועלכע און מיי-
געס דריישען פּאַרטעלאַנדע זייט אַדער אונד טאַג
גענען דאָ ווען זיך ווערדערהאַלען, און דער אַפּ-
פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.
דער וועלכע אַיזט אינער מיטעטע שפּיללעך זיי-
נען געבערען אינען אַיזט פּערליכע בעריכט אינ-
טערביישע, דער קאַזען ערליעס הייערע אַיזט
פֿאַם 11. טען דויעס דאַרטען אַקאַס (אַללער-
האַכסטע געשפּיעקעטע.) וועלכעס פּאַליגעדעס
פּערפֿיט ווירד: און דעסען נעכענאַים, און וועל-
כעס דאָ ווען אינע בעדישענען שפּילל דער בע-
פּאַרקענע בולדען, מאַנע אינע קאַמפּיסאָן ציי-
בערזאַרטע דער ווערפֿאַרטע אַיזט געשפּיעקעט יעד-
דען, דויעט קאַמפּיסאָנען מיטען אַיזט דען פֿאַר-
שטענען דער פּעשישענען ציעטע אונד נע-
וועלללסטען בעשטענען אַיזט אַיזטע דעם פֿאַר-
זיעט דעם נעכענאַים אַיזט בערזאַרטע האַל-
טען, דויעט מיטען איבער דאָ - בעשעפֿטיגען.
אַרשען דער ווען גענייט פּעשישעטע ציאַמ-
ציעשעללען אונד גלייבטיג אַנטעבען, וועלכע
דויערען בעשעפֿטיגען. אַרשען דער אַיזטען בע-
פּאַלקענע צום שאַרען געדייבען, אינערהאַלב
צויער מאַנאַטע האַבען דויעט קאַמפּיסאָנען זאָ-
דאַן פּאַרשילעט צור בעדישענע דעם אַיזטעלע צו
אַיזטערשילען. דויער: אַקאַס: אַיזטעלע בע-
הייטעס נעכעט אינעם ווערשייבען דעם מיטעטערעס
דעם אַרשען און דאָ נעכענאַים אונד גענעראַל-
געבערענע פֿאַן קויע, ווילא, באַרזאַן, אַיזטעלע,
מיטעס מאַהלענע אונד ווערשעכע פּעזידענעטע. זאָ
ווייט דאָ טעלענאַרשע מעלדונג אַיזט פּעטערס-
בורג, וויר ווערען, אַקאַס: דעם קאַזערעס
אַלעקסאַנדער, 1111. אַלס עטאַוס אַיזטאַטעליכעס,
י אַנערהילפֿאַללעס פֿיר דאָ ווען בעזייבען, דויע-
זיין, דאַם הייסט: דאָ וועללען אַיזט יודישע
מיטלדענדע האַבען, דאַמיט ביאָ דער צוואַסענע-

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.
דער וועלכע אַיזט אינער מיטעטע שפּיללעך זיי-
נען געבערען אינען אַיזט פּערליכע בעריכט אינ-
טערביישע, דער קאַזען ערליעס הייערע אַיזט
פֿאַם 11. טען דויעס דאַרטען אַקאַס (אַללער-
האַכסטע געשפּיעקעטע.) וועלכעס פּאַליגעדעס
פּערפֿיט ווירד: און דעסען נעכענאַים, און וועל-
כעס דאָ ווען אינע בעדישענען שפּילל דער בע-
פּאַרקענע בולדען, מאַנע אינע קאַמפּיסאָן ציי-
בערזאַרטע דער ווערפֿאַרטע אַיזט געשפּיעקעט יעד-
דען, דויעט קאַמפּיסאָנען מיטען אַיזט דען פֿאַר-
שטענען דער פּעשישענען ציעטע אונד נע-
וועלללסטען בעשטענען אַיזט אַיזטע דעם פֿאַר-
זיעט דעם נעכענאַים אַיזט בערזאַרטע האַל-
טען, דויעט מיטען איבער דאָ - בעשעפֿטיגען.
אַרשען דער ווען גענייט פּעשישעטע ציאַמ-
ציעשעללען אונד גלייבטיג אַנטעבען, וועלכע
דויערען בעשעפֿטיגען. אַרשען דער אַיזטען בע-
פּאַלקענע צום שאַרען געדייבען, אינערהאַלב
צויער מאַנאַטע האַבען דויעט קאַמפּיסאָנען זאָ-
דאַן פּאַרשילעט צור בעדישענע דעם אַיזטעלע צו
אַיזטערשילען. דויער: אַקאַס: אַיזטעלע בע-
הייטעס נעכעט אינעם ווערשייבען דעם מיטעטערעס
דעם אַרשען און דאָ נעכענאַים אונד גענעראַל-
געבערענע פֿאַן קויע, ווילא, באַרזאַן, אַיזטעלע,
מיטעס מאַהלענע אונד ווערשעכע פּעזידענעטע. זאָ
ווייט דאָ טעלענאַרשע מעלדונג אַיזט פּעטערס-
בורג, וויר ווערען, אַקאַס: דעם קאַזערעס
אַלעקסאַנדער, 1111. אַלס עטאַוס אַיזטאַטעליכעס,
י אַנערהילפֿאַללעס פֿיר דאָ ווען בעזייבען, דויע-
זיין, דאַם הייסט: דאָ וועללען אַיזט יודישע
מיטלדענדע האַבען, דאַמיט ביאָ דער צוואַסענע-

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער- רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט- ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.
פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער- רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט- ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.
פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער- רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט- ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.

פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.
פּענטלעכן מינינג און ענגלאַנד אינע נראָסט ער-
רעניג הערשאַפֿענען, עס ווירד היער אַפּפּענט-
ליך איבער אינע זאַלעטע שטאַט געשיסעט.